

בענין הראשון, הרי מבואר בכו"כ מקומות שהתהוות יש מאין היא ממדריגת סוכ"ע דוקא. ואולי השאלה היא שלכאורה כאן היה "גילוי" הסובב, וגילוי הסובב פועל ביטול ולא התהוות. אך מצד הבנת הענין לכאורה יש ב' דברים שונים שנפעלים מצד הסובב, דענין אור הסובב הוא גילוי כח הבל"ג שלמעלה, שמצד זה הכל בטל, ויחד עם זה מצד הבל"ג עצמו יש בו דוקא הכח להוות מאין ליש.

בענין השני, לכאורה ההגדרה של "יש" ו"אין" יש בה כמה אופנים, וה"ישות" שב"ולד" בהיותו בבטן אמו אינה "ישות" ממש. ובכל אופן, לענין הנשמות למעלה, לכאורה המשל דהתהוות הולד ע"י הטיפה ויציאתו מבטן האם על יצירת הנשמות בשמע"צ ולידתן בשש"פ אינה צריכה בהכרח להתאים בפרט זה.

בענין השלישי, הנה בשער האמונה שם יש אריכות גדולה מאד כיצד המלכות פועלת בנשמות ב' הפכים, הביטול והתהוות היש, ולכאורה משם ניתן למצוא ביאור לשאלה זו.

ובענין הרביעי, לא מובן בדיוק מה השאלה, ולכאורה קשור למה שמבואר בשער האמונה הנ"ל.

בכל אופן, לכאורה קשה להבין מה בדיוק השאלות כשלא ידוע על איזה מאמר הן מוסכות. ולא באתי אלא להעיר.

הלכה ומנהג

בענין זמן תפלת ערבית וקידוש בליל חג השבועות

הרב שרגא פייוויל רימלער
 רב בברייטון ביטש, ברוקלין, נ.י.

בשו"ע או"ח סי' תצד כותב הט"ז: "מאחרין להתחיל ערבית בכניסת שבועות כדי שיהיו ימי הספירה תמימות".

ובאותו סי' כותב המגן אברהם "בליל שבועות אין מקדשין על הכוס עד צאת הכוכבים דכתיב תמימות תהיינה".

והח"י שם כותב "וכתבו האחרונים שמאחרין בתפלת ערבית כדי שיהיו תמימות ימי הספירה".

ועל יסוד הנ"ל (כפי שצוין במ"מ) כותב אדה"ז בשלחנו שם ס"ב: "אע"פ שבכל ערבי יו"ט נוהגים להקדים תפלת ערבית של יום טוב מבעוד יום מטעם שנתבאר בסימן רסז (ס"ב) מכל מקום בליל שבועות מאחרין להתפלל לאחר צאת הכוכבים שאם יקדימו ויקבלו קדושת יום טוב בתפלה מבעוד יום הרי זה כמו שחסרו מעט ממ"ט ימי הספירה שלפני חג הזה והתורה אמרה (ויקרא כג, טו) שבע שבתות תמימות תהיינה ומזה הטעם אין לקדש גם כן קידוש היום מבעוד יום אף קודם תפלת ערבית".

ולכאורה צריך ביאור כי האחרונים שהם יסוד פסקו של אדה"ז כותבים הטעם של איחור התפלה והקידוש מפני שהקדמת התפלה והקידוש נוגע בפועל ממש לענין התמימות, היינו שהקדמת התפלה או הקידוש תגרום חסרון ממשי בהתמימות ולא תתקיים מה שמצוה הכתוב תמימות תהיינה, ולפי דברי אדה"ז שאם יקדימו וכו' הרי זה כמו שחסרו מעט ממ"ט ימי הספירה, ז"א שבאמת אין כאן חסרון אלא שזה כמו שחסרו אבל בעצם אין כאן חסרון ממשי*.

וי"ל בד"א שאדה"ז לשיטתו שפוסק בסי' רמט סי"ב לענין תענית, שצריך להשלים תענית צבור עד כניסת השבת אפי' אם קיבל שבת קודם בתפלה.

וכן בסי' רסז ס"ג לענין ג' סעודות שחייב לאכול בשבת מסיק שצריך לחוש לדבריהם שאפי' קיבל שבת מוקדם ימשיך הסעודה (דליל שבת) לאחרי צה"כ כדי שיקיים ג' סעודות בשבת עצמה, שמזה נראה שרבינו סובר שהקדמת קבלת היום טוב בתפלה או בקידוש אינו פועל שום שינוי בזמן עיצומו של יום ואע"פ שמקבל עליו תוספת שבת או יום טוב קודם שבת או יו"ט בתפלה או בקידוש אינו משפיע כלום על עיצומו של יום ואינו פועל שום גרעון או חסרון ממשי ביום שלפניו.

(* וראה מש"כ בזה הרה"ת רח"ג שי' שטיינמעץ בגליון תשצט עמ' 47 ואילך. המערכת.)

ולפי זה גם אם יקדימו תפלת ערבית בחג השבועות ישארו ימי הספירה בתמימותם בעצם.

ולכן כותב רבינו הרי זה כמו שחסרו - אבל אין כאן חסרון ממשי.

שכח ולא ספר העומר ושמע ביום מאחר בלא ברכה

הרב וו. ראזענבלום
תושב השכונה

א. בשו"ע אדמו"ר הזקן הלכות פסח סי' תפט סי"ב (דיני ספה"ע) איתא, וז"ל:

"...וי"א שמצות מד"ס לדברי הכל אין צריכות כוונה. . ואפילו לא סיפר עמהם כלל אלא ששמע הספירה מן אחד ומן הציבור שספרו ולא נתכוון כלל להוציאו וגם הוא לא נתכוון לצאת בשמיעה זו אלא שמע לפי תומו לא יברך כשיספור בלילה שהשומע כעונה..."

ובסכ"ד, במי ששכח לספור לילה א' איתא וז"ל:

"ולענין הלכה נוהגין לספור בשאר לילות בלא ברכה. . בד"א כשלא נזכר כל הלילה וכל יום המחרת אבל אם נזכר למחר ביום וסיפר בלא ברכה כמו שנתבאר למעלה יספור בשאר כל הלילות בברכה..." עכ"ל.

ונסתפקתי מה יהי' הדין במי שלא ספר בלילה העבר וביום שמע הספירה מאחד שספר, ומצד איזה סיבה שכח הוא לספור גם ביום, האם יכול הוא להמשיך לספור בלילה בברכה על סמך שמיעתו הספירה מחבירו.

והאם יש לחלק בזה בין מי ששמע מאחד שלא ספר בלילה העבר (ולכן ספר ביום), לבין מי ששמע הספירה ביום ממי שכן ספר בלילה, והטעם שספר גם ביום הוא רק מפני שהרגיל עצמו לספור בכל יום (גם בימים שלא שכח לספור בלילה) שמא ישכח פעם לספור בלילה.

ב. שם סכ"א איתא, וז"ל:

"אם הי' עומד ביום ד' ובירך ע"ד לספור ד' וטעה בדיבורו וסיפר ה' צריך לחזור ולספור ד' כיון שיצא שקר מפיו. . ומ"מ אין צריך לחזור